

Maciej Rościszewski

ZAWÓD FRONT-END DEVELOPER

11 KROKÓW DO ZOSTANIA WEBMASTEREM

Helion

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Małgorzata Kulik

Projekt okładki: Studio Gravite / Olsztyn
Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Grafika na okładce została wykorzystana za zgodą Shutterstock.com

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/twwwwwp>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-283-3885-2

Copyright © Helion 2019

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Wstęp	13
Część I. Wprowadzenie	15
Krok 1. Zainstaluj potrzebne programy	17
1.1. Przeglądarki internetowe	17
1.2. Edytor kodu	17
1.3. Prezentacja kodu w książce	19
Część II. HTML5 i CSS3	21
Krok 2. Poznaj język internetu	23
Krok 3. Poznaj HTML5	25
3.1. Dokument HTML (pierwsza strona WWW)	25
3.1.1. Szkielet dokumentu HTML	25
3.1.2. Kodowanie polskich znaków	28
3.1.3. Meta tagi	30
3.1.4. Podgląd kodu w przeglądarce	30
3.1.5. Błędy w kodzie	31
3.1.6. Przeglądarka poprawia błędy	32
3.2. Nagłówki/treść	32
3.2.1. Nagłówek nad tekstem	32
3.2.2. Treść na stronie internetowej	33
3.2.3. Wyświetlanie znaków specjalnych	34
3.2.4. Pogrubienie, pochylenie, podkreślenie tekstu	37
3.2.5. Kolejność otwierania i zamykania znaczników	38

3.3. Listy uporządkowane oraz nieuporządkowane	39
3.3.1. Lista uporządkowana	39
3.3.2. Lista nieuporządkowana	40
3.3.3. Zagnieżdżanie list	40
3.4. Zdjęcia na stronie	42
3.4.1. Wstawianie zdjęcia	42
3.4.2. Rozmiar zdjęcia	43
3.4.3. Tekst alternatywny	44
3.5. Znaczniki semantyczne	45
3.5.1. nav	45
3.5.2. header	46
3.5.3. article	46
3.5.4. aside	47
3.5.5. section	47
3.5.6. footer	48
3.5.7. Pozostałe znaczniki semantyczne	49
3.5.8. Podsumowanie	52
3.6. Kontener uniwersalny	53
3.7. Tabela	54
3.7.1. Tworzenie tabeli	54
3.7.2. Podział tabeli	55
3.7.3. Tytuł tabeli	57
3.7.4. Scalanie komórek	57
3.8. Odsyłacze	60
3.8.1. Odsyłacz do innej strony	60
3.8.2. Odsyłacz do podstrony	61
3.8.3. Kotwica	64
3.9. Elementy formularza	67
3.9.1. Tworzenie formularza	67
3.9.2. Pole wieloliniowe	68
3.9.3. Pole danych	70
3.9.4. Pole hasła	71
3.9.5. Pozostałe pola input — wprowadzanie danych	72
3.9.6. Pola wielokrotnego wyboru	74
3.9.7. Pole jednokrotnego wyboru	76
3.9.8. Listy rozwijane	77
3.9.9. Przyciski	78
3.9.10. Atrybuty elementów formularza	79
3.9.11. Przesyłanie danych z formularza	83

3.10. Multimedia	84
3.10.1. Odtwarzacz audio	84
3.10.2. Odtwarzacz wideo w HTML5	85
3.10.3. Dodawanie filmu z serwisu YouTube	86
3.11. Elementy blokowe i liniowe	88
Krok 4. Poznaj CSS3	89
4.1. Styl w dokumencie HTML	89
4.1.1. Styl w znacznikach HTML	89
4.1.2. Styl w części HEAD	90
4.2. Styl w pliku CSS	92
4.2.1. Utworzenie i dodanie pliku CSS	92
4.2.2. Dodanie stylów do pliku CSS	93
4.2.3. Deklaracja stylu według znacznika	95
4.2.4. Deklaracja stylu według atrybutu id	96
4.2.5. Deklaracja stylu według atrybutu class	97
4.2.6. Komentarze w kodzie CSS	98
4.2.7. Podgląd kodu w przeglądarce	99
4.3. Podstawowe właściwości elementów	99
4.3.1. Kolory w CSS	99
4.3.2. Obramowanie	102
4.3.3. Tło kolorowe	106
4.3.4. Tło obrazkowe	110
4.3.5. Rozmiar elementu	115
4.3.6. Marginesy	120
4.3.7. Cień elementu	124
4.4. Rozmieszczanie elementów blokowych	126
4.4.1. Wyświetlanie	126
4.4.2. Sposoby wyświetlania	128
4.4.3. Ustawienie	129
4.4.4. Rodzaj pozycjonowania	130
4.5. Stylizacja tekstu	141
4.5.1. Kolor tekstu	141
4.5.2. Rozmiar fontu	141
4.5.3. Wysokość wiersza	142
4.5.4. Odstęp między znakami	142
4.5.5. Wyrównanie tekstu	143
4.5.6. Dekoracja tekstu	143
4.5.7. Waga fontu	145
4.5.8. Styl fontu	145

4.5.9. Krój pisma	146
4.5.10. Fonty niestandardowe	147
4.5.11. Fonty niestandardowe od Google	148
4.5.12. Cień tekstu	151
4.5.13. Stylizacja fragmentu tekstu	152
4.6. Stylizacja linków	153
4.6.1. Stan linku	153
4.6.2. Efekt przejścia	155
4.7. Stylizacja list	159
4.7.1. Lista uporządkowana	159
4.7.2. Lista nieuporządkowana	160
4.7.3. Zwijanie tekstu	161
4.7.4. Elementy listy w poziomie	162
4.7.5. Margines wewnętrzny	163
4.8. Styl w wybranych elementach	163
4.8.1. Nazwa elementu, klasa, identyfikator	163
4.8.2. Grupowanie selektorów	164
4.8.3. Selektor potomka	164
4.8.4. Selektor dziecka	165
4.8.5. Selektor rodzeństwa	165
4.8.6. Selektor atrybutu	166
4.8.7. Selektor wybranego elementu	168
4.9. Stylizacja elementów formularza	175
4.9.1. Pole wieloliniowe	175
4.9.2. Pola input	176
4.9.3. Pole wyboru	177
4.9.4. Lista rozwijana	185
4.9.5. Przycisk formularza	185
4.9.6. Zmiana stylu po atrybucie	185
4.9.7. Pseudoklasa focus	186
4.10. Animacje w CSS3	187
4.10.1. Klatki animacji	187
4.10.2. Nazwa animacji	189
4.10.3. Czas trwania animacji	189
4.10.4. Tempo animacji	190
4.10.5. Powtarzanie animacji	191
4.10.6. Opóźnienie animacji	191
4.10.7. Zapis skrócony	192

4.11. Strona responsywna	192
4.11.1. Czym jest strona responsywna?	192
4.11.2. Meta viewport	194
4.11.3. Zapytania medialne	195
4.11.4. Praktyczny przykład media queries	198
4.12. Więcej informacji o CSS3	203
4.12.1. Reset stylów przeglądarki	203
4.12.2. Nadpisywanie stylów	206
4.12.3. Pierwszeństwo stylów	206
4.12.4. Dziedziczenie stylów	207
4.12.5. Przedrostki przeglądarek	209

Część III. Budowa strony internetowej 211

Krok 5. Poznaj świat profesjonalistów 213

5.1. Kto ustala zasady?	213
5.2. Przeglądarki internetowe	213
5.3. HTML5 i CSS3	213
5.4. Web design	214

Krok 6. Zbuduj stronę internetową 215

6.1. Moje zasady	215
6.2. Projekt	215
6.3. Przygotowanie plików do pracy	216
6.4. Top strony	217
6.4.1. Co chcemy osiągnąć?	217
6.4.2. Utworzenie sekcji strony	218
6.4.3. Dodanie nagłówków	220
6.4.4. Tworzenie przycisku	229
6.4.5. Top strony w wersji mobilnej	232
6.5. Menu nawigacyjne	239
6.5.1. Co chcemy osiągnąć?	239
6.5.2. Utworzenie miejsca na nawigację	239
6.5.3. Utworzenie linków dla nawigacji	241
6.5.4. Środkowanie nawigacji	242
6.5.5. Stylizacja linków	244
6.5.6. Menu nawigacyjne w wersji mobilnej	249

6.6. Oferta	259
6.6.1. Co chcemy osiągnąć?	259
6.6.2. Utworzenie sekcji strony	260
6.6.3. Środkowanie zawartości strony	261
6.6.4. Tytuł działu	265
6.6.5. Okienka z ofertą	268
6.6.6. Wypełnienie boksów treścią	272
6.6.7. Dodanie elementów fontu jako ikon	278
6.6.8. Oferta w wersji mobilnej	291
6.7. Dietetyk Maria	303
6.7.1. Co chcemy osiągnąć?	303
6.7.2. Utworzenie sekcji strony	303
6.7.3. Zmiana stylu nagłówka oraz podpisu	305
6.7.4. Utworzenie miejsca na treść	307
6.7.5. Stylizacja treści	311
6.7.6. Responsywne obrazy	313
6.7.7. „Dietetyk Maria” w wersji mobilnej	319
6.8. Mapa Google	325
6.8.1. Co chcemy uzyskać?	325
6.8.2. Utworzenie sekcji strony	325
6.8.3. Klucz API	327
6.8.4. Wyświetlenie mapy	327
6.8.5. Dodanie markera	333
6.8.6. Zmiana stylu mapy	336
6.8.7. Mapa Google w wersji mobilnej	339
6.9. Formularz kontaktowy	339
6.9.1. Co chcemy uzyskać?	339
6.9.2. Utworzenie sekcji strony	340
6.9.3. Miejsce na pola formularza	342
6.9.4. Dodanie pól formularza	345
6.9.5. Przycisk formularza	353
6.9.6. Naprawa menu górnego	357
6.9.7. Formularz kontaktowy w wersji mobilnej	359
6.10. Stopka strony	363
6.10.1. Co chcemy uzyskać?	363
6.10.2. Utworzenie sekcji strony	364
6.10.3. Stopka strony w wersji mobilnej	366
6.11. Prawie gotowe	367

Część IV. Dodatkowe możliwości strony internetowej 369

Krok 7. Poznaj JavaScript i jQuery 371

7.1. Wprowadzenie do języka JavaScript	371
7.2. Biblioteki JavaScript	372
7.3. Praca z biblioteką jQuery	373
7.4. Dodanie biblioteki do strony	374
7.5. Działanie menu przy użyciu jQuery	376
7.6. Menu w wersji mobilnej	384
7.7. Oddzielenie kodu JavaScript od HTML	402
7.8. Więcej o języku JavaScript i jQuery	404

Krok 8. Poznaj PHP7 405

8.1. Wprowadzenie do PHP7	405
8.2. Instalowanie serwera XAMPP	405
8.3. Utworzenie pliku oraz skryptu PHP	409
8.4. Pobieranie danych z formularza	411
8.5. Różnica między post a get	415
8.6. Przesyłanie danych w tle	415
8.6.1. Przygotowanie formularza	415
8.6.2. Pobieranie danych za pomocą jQuery	419
8.6.3. Walidacja pól za pomocą jQuery	420
8.6.4. Wprowadzenie do Ajaxa	424
8.6.5. Przygotowanie pliku PHP do odbioru danych	431
8.6.6. Usuwanie znaczników HTML	435
8.6.7. Przesyłanie znaków specjalnych	437
8.6.8. Informowanie użytkownika o przesyłaniu danych	438
8.7. Wysyłanie danych z formularza na adres e-mail	454

Część V. Publikacja strony w internecie 461

Krok 9. Poznaj potrzebne pojęcia 463

9.1. Domena	463
9.2. Serwer	463
9.3. Hosting	463
9.4. FTP	464

Krok 10. Opublikuj stronę w internecie	465
Krok 11. Rozpocznij własną przygodę	469
Skorowidz	471

Krok 6.

Zbuduj stronę internetową

6.1. Moje zasady

W tym kroku zbudujesz stronę internetową. Stosowany przeze mnie sposób pisania strony internetowej jest moją praktyką, którą wypracowałem przez lata. Pamiętaj, że jest to jedynie sugestia, a nie wytyczne, którymi należy ślepo się kierować. Niektóre z przedstawionych zadań można wykonać na kilka sposobów. Kiedyś spotkałem się w internecie z twierdzeniem: „ilu programistów, tyle sposobów na rozwiązanie problemu”. Jeżeli znajdziesz własne rozwiązanie i będzie ono zgodne ze standardami oraz poprawne technicznie, jak najbardziej możesz je zastosować.

6.2. Projekt

Zanim zaczniemy pisać kod strony, musimy wiedzieć, co chcemy stworzyć. Jak wspomniałem wcześniej, tworzona przez nas strona będzie stroną typu *One Page* dla osoby świadczącej usługi dietetyczne. Nie jest to projekt, który można znaleźć w internecie. Na potrzeby książki zaprojektowałem stronę tak, aby zademonstrować w praktyce HTML i CSS oraz ogólne podejście do budowy witryny. Oczywiście niemożliwe jest wykorzystanie wszystkich znaczników czy właściwości CSS w jednej stronie internetowej. Jeszcze trudniej o to na stronie typu *One Page*.

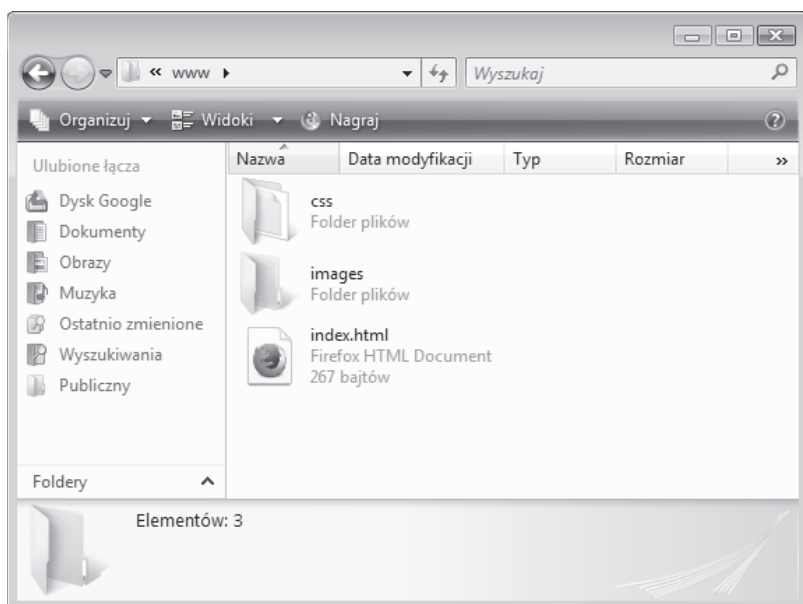
Na początku warto również określić przestrzeń kolorów, jakimi będziemy musieli się posługiwać. Jeżeli firma lub osoba prowadząca działalność posiada logo, to problem z głowy. Wtedy tworzy się stronę pasującą do koloru logo firmy. W naszym projekcie nie ma logo. Zdecydowałem się na wykorzystanie koloru brązowego oraz jego odcieni. W kolorze tym zostaną wykonane dodatki, takie jak ramki czy przyciski. Często w projektach wykorzystuję dwa lub trzy kolory bazowe. Większa ich liczba może spowodować, że strona będzie wyglądać zbyt pstrokato. Tekst pozostawię standardowo czarny lub w odcieniu czerni.

Najważniejszą składową każdej witryny jest treść. Po określeniu typu strony oraz koloru lub kolorów bazowych należy zdecydować, jakie treści będą umieszczone na stronie. W naszym projekcie będą to następujące elementy: oferta diety, informacje o osobie piszącej diety, mapa dojazdowa do gabinetu oraz formularz kontaktowy. Wszystkie elementy należy poukładać w całość. Zazwyczaj mapa dojazdowa oraz formularz kontaktowy znajdują się na samym końcu strony. Oferta zostanie

umieszczona nad informacjami o osobie piszącej diety, a na samym początku stworzymy tzw. top strony. Umieszcza się w nim jasne informacje dotyczące typu prowadzonej działalności, często ze zdjęciem w tle obrazującym wykonywane usługi.

6.3. Przygotowanie plików do pracy

Do pracy należy przygotować sobie miejsce, w którym będziemy przechowywać wszystkie pliki strony. Możesz kontynuować pracę w folderze *www*, w którym znajdują się foldery: *css* oraz *images*. W pierwszym umieściliśmy plik *style.css*, w drugim natomiast będziemy przechowywać grafikę. Oprócz wymienionych folderów w folderze *www* znajduje się plik *index.html*. Całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.1.

RYСУNEK 6.1. Przygotowanie plików do pracy

W pliku *index.html* stwórz pusty szkielet dokumentu HTML jak na listingu 6.1. Mamy już w nim połączenie z plikiem CSS oraz znacznik `<meta>` odpowiedzialny za stronę responsywną.

LISTING 6.1. Przygotowanie pliku *index.html* do pracy

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
    <title>Moja strona WWW</title>
    <link href="css/style.css" rel="stylesheet">
```

```
</head>
<body>

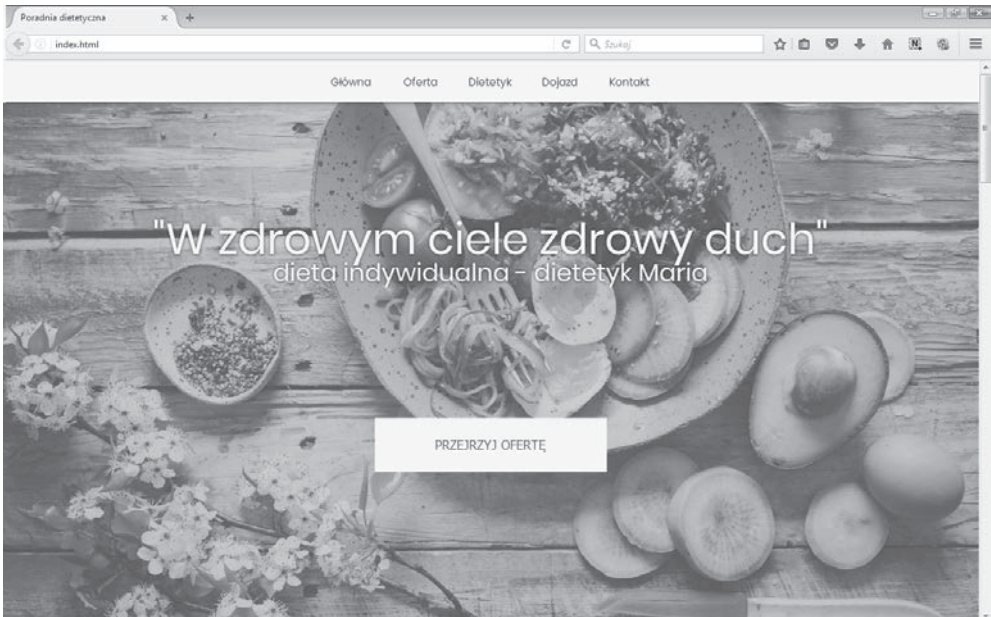
</body>
</html>
```

W pliku *style.css* skasuj wszystkie deklaracje, które w nim są, i zostaw plik całkowicie pusty.

6.4. Top strony

6.4.1. Co chcemy osiągnąć?

Pierwsze (dobre) wrażenie jest bardzo ważne. Top strony to część witryny, którą użytkownik zobaczy zaraz po wczytaniu strony. Dlatego zawsze staram się, aby ta część przykuła uwagę użytkownika oraz spełniła rolę informacyjną, mówiącą, jakiego rodzaju treści może się on spodziewać. Tym, co najbardziej rzuca się w oczy, jest grafika na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Następnie na zdjęciu umieszczone zostały dwa teksty. Pierwszy z nich to cytat, a pod nim jest informacja opisująca świadczone usługi. Informację tę dodatkowo obrazuje zdjęcie w tle. Nieco niżej znajduje się przycisk prowadzący do oferty. Menu znajdujące się na samej górze zbudujemy nieco później. Na razie elementów jest niewiele, a efekt jest całkiem dobry. Na rysunku 6.2 pokazuję top strony, którą będziemy budować.

RYСУNEK 6.2. Top strony

6.4.2. Utworzenie sekcji strony

By utworzyć top strony jak na rysunku 6.2, musimy mieć odpowiednią grafikę. Jeżeli nie dysponujesz odpowiednim zdjęciem, możesz je pobrać z internetu. Jest kilka stron udostępniających darmową, dobrą grafikę. Możesz skorzystać np. ze strony <https://stocksnap.io/>, która ma w swojej bazie wiele zdjęć o różnej tematyce. **Przed ich wykorzystaniem zapoznaj się z licencją, z której dowiesz się, na jakich zasadach możesz ich używać.**

Często po zdobyciu odpowiedniego zdjęcia trzeba je poddać drobnej obróbce w programie graficznym. Na pewno jednym z takich zabiegów będzie zmniejszenie rozmiaru do 1920×1080 px. Obecnie bardzo trudno spotkać wyższą rozdzielczość na komputerze. W przypadku grafiki o wskazanej rozdzielczości można spróbować obniżyć jej jakość, aby uzyskać jak najmniejszą wagę pliku przy zachowaniu ostrości zdjęcia. Dodatkowym niezbędnym zabiegiem graficznym może się okazać lekkie przyciemnienie grafiki w celu uzyskania lepszej czytelności umieszczonego na niej tekstu.

Jeżeli już masz pasującą grafikę, możemy dodać ją do naszej strony. Pamiętaj, aby plik umieścić w folderze *images*. Przed dodaniem grafiki w pliku *index.html* dodajmy znaczniki semantyczne HTML5 `<header></header>`, które służą do umieszczenia treści początkowej na stronie. Więcej o tych znacznikach znajdziesz w podrozdziale 3.5 „Znaczniki semantyczne”. Do znacznika dodaj identyfikator, po którym będziemy odwoływać się do niego w pliku CSS. Plik powinien wyglądać jak na listingu 6.2.

LISTING 6.2. Dodanie znaczników `<header></header>`

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
    <title>Moja strona WWW</title>
    <link href="css/style.css" rel="stylesheet">
  </head>
  <body>
    <header id="top_strony">

    </header>
  </body>
</html>
```

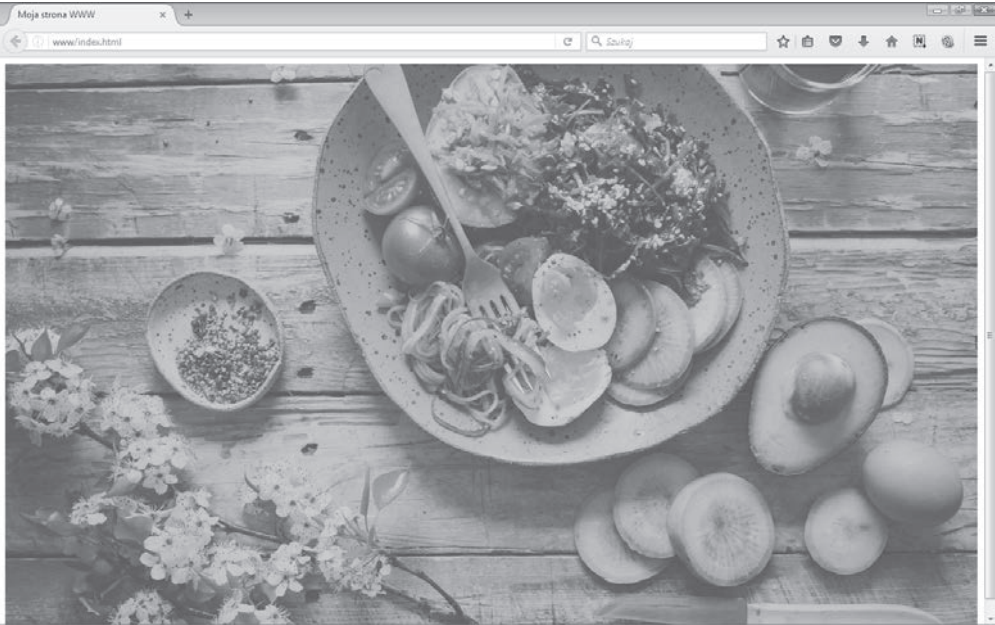
Przygotowaną grafikę musimy dodać jako tło dla elementu o nazwie identyfikatora `#top_strony`. Oprócz dodania grafiki element ten musimy rozciągnąć na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Do pliku *style.css* dodaj kod z listingu 6.3.

LISTING 6.3. Kod CSS — rozciągnięcie grafiki na całą szerokość oraz wysokość okna przeglądarki

```
html, body {
  height: 100%;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
```

```
width: 100%;
height: 100%;
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
}
```

Na początku deklaracji elementom `<html></html>` oraz `<body></body>` nadajemy wysokość o wartości 100%. Inaczej nie uda się nam wyświetlić zdjęcia na całą wysokość okna przeglądarki. Następnie dodajemy odwołanie do elementu `<header></header>` poprzez nazwę identyfikatora. Element ten rozciągamy na całą szerokość oraz wysokość okna przeglądarki. W kolejnej linii kodu dla elementu ustawiamy grafikę jako tło. Skorzystałem z zapisu skróconego. Najpierw podaję ścieżkę do pliku, następnie ograniczam powielanie grafiki, a na samym końcu środkiem obraz. W ostatniej linii nakazujemy przeglądarce proporcjonalne rozciągnięcie obrazu w elemencie. Jeśli grafika jest większa od elementu, zostanie „ucięta”. Całość widać na rysunku 6.3. Więcej o grafice w tle w punkcie 4.3.4 „Tło obrazkowe”.

RYСУNEK 6.3. Top strony wypełniony grafiką wstawioną w tle

Pomiędzy jedną a drugą deklaracją wstawiłem komentarz, aby łatwiej było odszukać style odpowiednie dla danego fragmentu strony. Kiedy zawartość pliku CSS się „wydłuży”, łatwiej będzie odnaleźć się w kodzie.

Mimo iż ustawiliśmy wszystko na wartość 100%, wokół grafiki znajduje się białe pole. Jest to domyślny margines elementu `<body></body>`, który należy usunąć. W tym celu wystarczy odwołać się do elementu `<body></body>` i skorzystać z właściwości `margin` o wartości 0 (jak na listingu 6.4). Przypominam, że gdy przypisuje się wartość zero, nie ma konieczności podawania jednostki.

LISTING 6.4. Kod CSS — zerowanie marginesów dla `<body></body>`

```
html, body {
  height: 100%;
}
body {
  margin: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
  width: 100%;
  height: 100%;
  background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
  background-size: cover;
}
```

Zapisz wszystkie pliki i odśwież stronę. Teraz zobaczysz, że grafika rozciąga się od krawędzi do krawędzi okna przeglądarki.

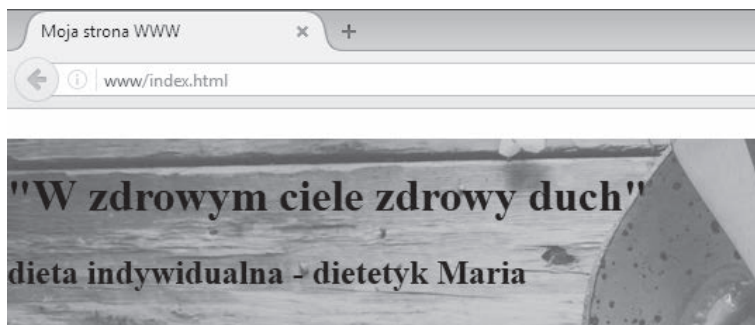
6.4.3. Dodanie nagłówków

Mamy gotowe tło, możemy więc umieścić na nim dwa zdania tak jak w przykładzie. Cytat zostanie umieszczony w nagłówku `<h1></h1>`, a informacja o świadczonej usłudze w nagłówku `<h2></h2>` jak na listingu 6.5.

LISTING 6.5. Kod HTML — dodanie dwóch akapitów

```
<header id="top_strony">
  <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
  <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
</header>
```

Po zapisaniu pliku i odświeżeniu strony nasza grafika w tle nie przylega do górnej części okna przeglądarki, co widać na rysunku 6.4.

RYSUNEK 6.4. Nagłówek `<h1></h1>` swoim domyślnym marginesem przesuwca całą zawartość w dół

By to zmienić, dla elementu `<header></header>` należy dodać właściwość `overflow` z wartością `auto` jak na listingu 6.6. Więcej o właściwości `overflow` w podrozdziale 4.3 „Podstawowe właściwości elementów”. Dodatkowo dla tego elementu wyródkujemy tekst tak, aby nasze nagłówki, a w późniejszym czasie przycisk, znalazły się na środku strony.

LISTING 6.6. *Kod CSS — środkowanie tekstu w topie strony*

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Po tych dwóch deklaracjach tło ponownie rozciąga się od krawędzi do krawędzi okna przeglądarki, a tekst zostanie wyródkowany. Na razie nasza treść nie prezentuje się zbyt dobrze. Zabiegiem poprawiającym jakość tekstu będzie zmiana fontu. Użyłem w projekcie fontu Google o nazwie Poppins, wybierając dodatkowo pogrubienie o wartości 700 (standardowe pogrubienie). Krój czcionki jest bardzo ważnym elementem całej strony, gdyż treści będziemy wyświetlać tylko w tym jednym foncie. Jeżeli tak jak ja wybrałeś font Google, to zgodnie z ich dokumentacją w pliku HTML należy podać link do fontu (jak na listingu 6.7).

LISTING 6.7. *Dodanie linku do czcionki od firmy Google*

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
    <title>Moja strona WWW</title>
    <link href="https://fonts.googleapis.com/css?family=Poppins:400,700" rel="stylesheet">
    <link href="css/style.css" rel="stylesheet">
  </head>
  <body>
    <header id="top_strony">
      <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
      <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
    </header>
  </body>
</html>
```

W pliku CSS dla elementu `<body></body>` należy przypisać font zgodnie z zaleceniami Google. Po przypisaniu kroju czcionki do `<body></body>` jak na listingu 6.8 tekst na całej stronie zostanie wyświetlony w tym samym foncie. Szczegółowe informacje na temat dodania fontu od Google w podrozdziale 4.5 „Stylizacja tekstu”.

LISTING 6.8. *Kod CSS — przypisanie kroju fontu do elementu `<body></body>`*

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Dla całej strony internetowej ustawmy również wielkość fontu na 16px. Obecnie każda przeglądarka wyświetla domyślnie tekst właśnie w takiej wielkości, jednak warto ją zdefiniować w przypadku zmiany domyślnych wartości. Jeżeli chcesz, możesz ustawić dowolną wielkość fontu. Do zmiany rozmiaru służy właściwość `font-size`. Przypisz ją do `<body></body>` z podaną wcześniej wartością jak na listingu 6.9.

LISTING 6.9. *Kod CSS — ustawienie rozmiaru fontu na stronie*

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Przypisanie rozmiaru fontu dla całej strony jest istotnym zabiegiem, gdyż następne rozmiary będziemy podawać w jednostkach `em`. Co ma wspólnego rozmiar fontu przypisany do `<body></`

↳body> z jednostką em? Najlepiej będzie to zobrazować na przykładzie. W pliku CSS odwołaj się do nagłówka <h1></h1>, podając nazwę identyfikatora <header></header>, a za nią nazwę znacznika nagłówka stopnia pierwszego. Następnie przypisz właściwość font-size z wartością 3em jak na listingu 6.10.

LISTING 6.10. Kod CSS — zmiana rozmiaru czcionki w nagłówku przy użyciu jednostki em

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
    font-size: 3em;
}
```

Zapisz plik i odśwież stronę. Zobaczysz, że nagłówek znacznie się zwiększył. Teraz zamiast wartości 3em przypisz 48px. Ponownie zapisz plik i odśwież stronę. Zauważysz, że absolutnie nic się nie zmieniło. Stało się tak dlatego, że po przypisaniu do elementu nadrzędnego rozmiaru fontu o wartości 16px jednostka 1em dla elementu podrzędnego automatycznie wynosi 16px. W skrócie $16px = 1em$. Dlatego wartość $3em = 48px$. Wynika to z prostego mnożenia $16px \times 3em = 48px$. Mamy wszędzie zdefiniowaną wielkość fontu w jednostce em, wystarczy więc zmienić wartość właściwości font-size dla elementu <body></body>, aby zmienić rozmiar tekstu na całej stronie.

Powracając do naszego przykładu dla elementu <h1></h1>, przypisz rozmiar 3.5em, a dla nagłówka <h2></h2> ustaw rozmiar na 2em, jak na listingu 6.11.

LISTING 6.11. Kod CSS — zmiana rozmiaru czcionki dla nagłówków w topie strony

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
```

```
height: 100%;
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
text-align: center;
overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
  font-size: 3.5em;
}
#top_strony h2 {
  font-size: 2em;
}
```

Teraz zmienimy kolor fontu. Najlepiej go zdefiniować w elemencie `<header></header>`, co spowoduje zmianę koloru tekstu w jego elementach nadrzędnych, czyli w nagłówkach. Dopisz kolor tekstu jak na listingu 6.12.

LISTING 6.12. *Kod CSS — zmiana koloru tekstu w topie strony*

```
html, body {
  height: 100%;
}
body {
  margin: 0;
  font-family: 'Poppins', sans-serif;
  font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
  width: 100%;
  height: 100%;
  background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
  background-size: cover;
  text-align: center;
  color: rgb(245,245,245);
  overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
  font-size: 3.5em;
}
#top_strony h2 {
  font-size: 2em;
}
```

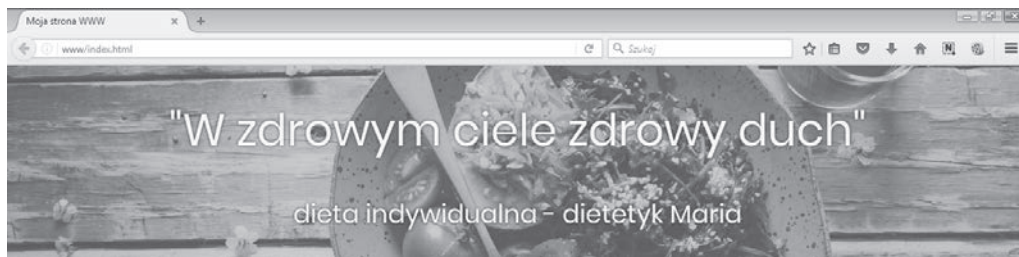

Ostatnim zabiegiem przy edycji fontu będzie usunięcie domyślnego pogrubienia (`font-weight`) oraz nadanie delikatnego cienia (`text-shadow`) dla tekstu w obu nagłówkach. W przypadku cienia zastosowałem zapis skrócony, którego pierwsze dwie wartości odpowiadają za położenie cienia, trzecia wartość za jego intensywność, a ostatnia to kolor cienia. Więcej na temat tekstu w podrozdziale 4.5 „Stylizacja tekstu”. Na listingu 6.13 widać opisane zmiany.

LISTING 6.13. Kod CSS — usunięcie pogrubienia oraz nadanie cienia dla nagłówków

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    color: rgb(245,245,245);
    overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
    font-size: 3.5em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
    font-size: 2em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Po wszystkich zmianach całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.5.

RYСУNEK 6.5. Stylizacja nagłówków w topie strony

Do osiągnięcia zamierzonych efektów brakuje tylko ustawienia nagłówków bliżej siebie oraz odsunięcia ich od górnej krawędzi. Odwołaj się do nagłówków po ich nazwach i dla obu wyzeruj margines wewnętrzny oraz zewnętrzny jak na listingu 6.14.

LISTING 6.14. Kod CSS — zerowanie marginesów dla nagłówków

```
html, body {
    height: 100%;
}
```

```
body {
  margin: 0;
  font-family: 'Poppins', sans-serif;
  font-size: 16px;
}
h1, h2 {
  margin: 0;
  padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
  width: 100%;
  height: 100%;
  background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
  background-size: cover;
  text-align: center;
  color: rgb(245,245,245);
  overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
  font-size: 3.5em;
  font-weight: normal;
  text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
  font-size: 2em;
  font-weight: normal;
  text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Deklaracje dla nagłówków dodałem tuż za deklaracją dla `<body></body>`, gdyż zerowanie marginesów będzie dotyczyło wszystkich nagłówków, które zostaną utworzone na stronie. Jeżeli użyłeś stylów resetujących, nie musisz dodawać zerowania marginesów dla nagłówków. Mimo usunięcia marginesów oba teksty nie przylegają do siebie. Tak samo jak tekst w akapicie, tak i nagłówki mają wysokość wiersza. Tylko dla nagłówka `<h2></h2>` do właściwości `line-height` przypisz wartość zero jak na listingu 6.15.

LISTING 6.15. *Kod CSS — zerowanie wysokości wiersza dla nagłówka `<h2></h2>`*

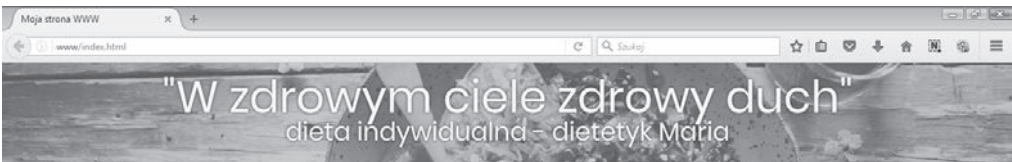
```
html, body {
  height: 100%;
}
body {
  margin: 0;
  font-family: 'Poppins', sans-serif;
  font-size: 16px;
}
h1, h2 {
  margin: 0;
  padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
  width: 100%;
  height: 100%;
```

```

background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
text-align: center;
color: rgb(245,245,245);
overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
font-size: 3.5em;
font-weight: normal;
text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
line-height: 0;
font-size: 2em;
font-weight: normal;
text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}

```

Oba akapity wyglądają dokładnie tak samo jak w przykładzie, co widać na rysunku 6.6.

RYСУNEK 6.6. Nagłówki wyglądające tak jak w przykładzie

Jedynie, co pozostało, to odsunąć całość od górnej krawędzi okna przeglądarki. W tym celu dla nagłówka `<h1></h1>` wystarczy przypisać margines górny wynoszący 15% (jak na listingu 6.16). Jeżeli chcesz, możesz przypisać inną wartość dla marginesu. Pamiętaj jedynie, że w topie strony będzie znajdować się jeszcze menu oraz przycisk pod nagłówkami. Dlatego margines musi zostać odpowiednio dobrany. Na wielu stronach internetowych tego typu tekst zazwyczaj jest środkowany względem okna przeglądarki. Uważam, że lepiej wygląda, kiedy taki tekst jest wyżej niż w połowie wysokości okna przeglądarki.

LISTING 6.16. Kod CSS — odsunięcie nagłówków od górnej krawędzi okna przeglądarki

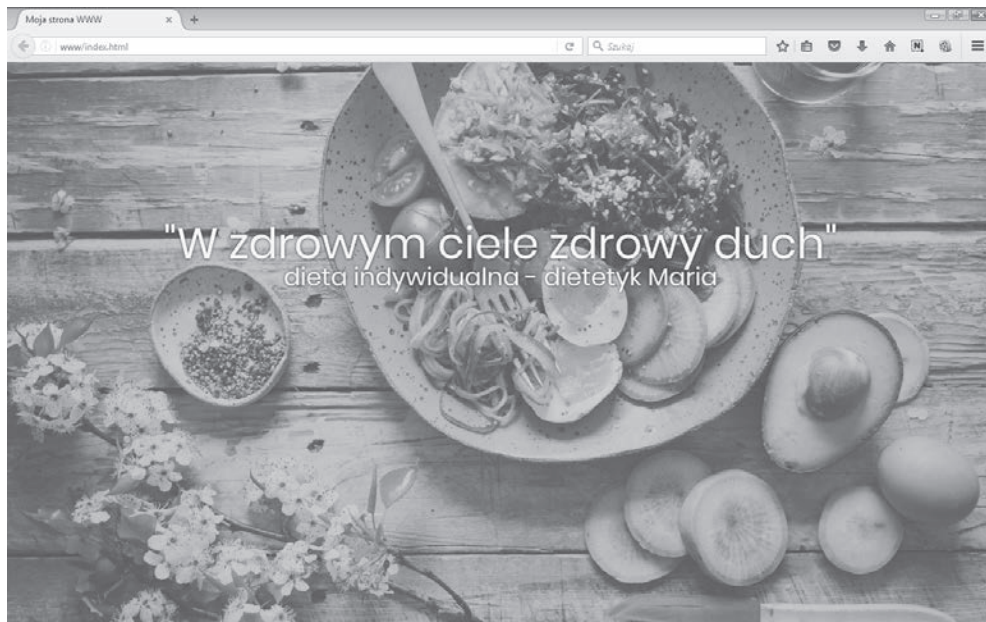
```

html, body {
height: 100%;
}
body {
margin: 0;
font-family: 'Poppins', sans-serif;
font-size: 16px;
}
h1, h2 {
margin: 0;
padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
width: 100%;

```

```
height: 100%;
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
text-align: center;
color: rgb(245,245,245);
overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
margin-top: 15%;
font-size: 3.5em;
font-weight: normal;
text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
line-height: 0;
font-size: 2em;
font-weight: normal;
text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Wcześniej marginesy zewnętrzne dla obu nagłówków były zerowane. Deklaracje te znajdują się tuż pod deklaracjami dla elementu `<body></body>`. Przypisując górny margines dla elementu `<h1></h1>`, który znajduje się w elemencie `<header></header>`, dokonaliśmy nadpisania stylów. Wcześniej pisałem, że przeglądarka wykonuje plik CSS linijka po linijce. Dlatego zerowy margines górny nagłówka zadeklarowany wcześniej zostanie zastąpiony przez ten, który dodaliśmy przed chwilą. Całość będzie wyglądać jak na rysunku 6.7.

RYСУNEK 6.7. Położenie nagłówków na stronie internetowej

Przypominam, że wartości procentowe są naliczane od wielkości elementu nadrzędnego. Elementem nadrzędnym nagłówka jest `<header></header>`, który rozciągamy na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Dlatego margines górny nagłówka `<h1></h1>` jest liczony względem wielkości okna przeglądarki. Jego wielkość natomiast uzależniona jest od rozdzielczości monitora, na którym użytkownik przegląda stronę.

6.4.4. Tworzenie przycisku

Ostatnim elementem brakującym w topie strony jest duży, animowany przycisk. *Button* tworzy się za pomocą znaczników `<button></button>`, które służą do wysyłania danych z formularza. Przycisk, który znajduje się w topie strony, wykonamy z linku za pomocą znaczników `<a></a>`. Po kliknięciu zostaniemy przeniesieni do odpowiedniej sekcji strony. Zawsze będzie możliwość dodania linku do innego pliku HTML czy strony internetowej, jeżeli będzie taka konieczność. W pliku *index.html* pod nagłówkami utwórz znacznik akapitu, wewnątrz niego umieść znaczniki `<a></a>` jak na listingu 6.17.

LISTING 6.17. Kod HTML — dodanie linku prowadzącego do oferty

```
<header id="top_strony">
  <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
  <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
  <p><a href="#">PRZEJRZYJ OFERTĘ</a></p>
</header>
```

Przypomnę, że link standardowo jest koloru niebieskiego i ma podkreślenie. Taki też wygląd linku znajdującego się pod nagłówkami powinieneś zobaczyć na swojej stronie. Pierwszą deklaracją będzie dodanie górnego marginesu dla akapitu (jak na listingu 6.18). Margines powinien być na tyle duży, aby cały akapit znajdował się nieco poniżej połowy strony.

LISTING 6.18. Kod CSS — odsunięcie linku od nagłówków

```
html, body {
  height: 100%;
}
body {
  margin: 0;
  font-family: 'Poppins', sans-serif;
  font-size: 16px;
}
h1, h2 {
  margin: 0;
  padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
  width: 100%;
  height: 100%;
  background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
  background-size: cover;
  text-align: center;
```

```
    color: rgb(245,245,245);
    overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
    margin-top: 15%;
    font-size: 3.5em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
    line-height: 0;
    font-size: 2em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony p {
    margin-top: 18%;
}
```

Zdecydowałem się na nadanie górnego marginesu dla akapitu w celu odsunięcia linku. Możesz usunąć tę deklarację i przypisać margines dolny dla nagłówka `<h2></h2>` o tej samej wartości, aby uzyskać ten sam rezultat. Miej na uwadze, że do uzyskania jakiegoś efektu można wykorzystać kilka sposobów.

Zauważ, że każde odwołanie do elementów wewnątrz `<header></header>` poprzedzam nazwą identyfikatora tego elementu. Można by do znacznika `<p></p>` lub dowolnego nagłówka dodać `id` lub `class` i za pomocą nazwy odwołać się do elementu w pliku CSS. Taka konstrukcja byłaby jak najbardziej prawidłowa. Jednak nadanie `id` dla elementów nietworzących ramy strony lub elementów bardzo istotnych jest mało praktyczne. Elementy w topie strony bardzo często są stylizowane osobno i dokładnie ten sam styl nie jest już nigdzie powtarzany na stronie. Dlatego identyfikacja z wykorzystaniem selektora potomka jest najbardziej praktycznym rozwiązaniem.

Jeżeli chcemy, aby link wyglądał jak przycisk, musimy z linku usunąć domyślne podkreślenie, zmienić kolor tekstu oraz dodać tło. Korzystając z marginesu wewnętrznego, zwiększymy zakres aktywności linku, co ostatecznie sprawi, że link będzie wyglądał jak przycisk. Tak jak poprzednio, i tym razem odwołamy się do elementu `<a></a>`, korzystając z selektora potomka, co widać na listingu 6.19.

LISTING 6.19. *Kod CSS — stylizacja linku, która upodobni go do przycisku*

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
h1, h2 {
    margin: 0;
    padding: 0;
}
```

```

/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    color: rgb(245,245,245);
    overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
    margin-top: 15%;
    font-size: 3.5em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
    line-height: 0;
    font-size: 2em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony p {
    margin-top: 18%;
}
#top_strony p a {
    padding: 25px 80px;
    background: rgb(245,245,245);
    color: rgb(83,62,26);
    text-decoration: none;
}

```

Na początku za pomocą właściwości `padding` zwiększamy obszar działania linku. Skorzystałem z zapisu skróconego dla marginesu wewnętrznego, którego pierwsza wartość odpowiada za margines górny i dolny, a wartość druga za margines prawy i lewy. Następnie zdefiniowane zostaje tło i kolor tekstu. Na samym końcu pozbywamy się domyślnego podkreślenia linku. Całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.8.

Za pomocą pseudoklasy `hover` nadamy aktywność dla przycisku jak na listingu 6.20. Po umieszczeniu kursora na przycisku kolor tła zmieni się na kolor tekstu, a kolor tekstu na kolor tła. Dla uzyskania płynnego przejścia kolorów użyjemy właściwości `transition`.

LISTING 6.20. *Kod CSS — nadanie aktywności przyciskowi po umieszczeniu na nim kursora*

```

html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}

```

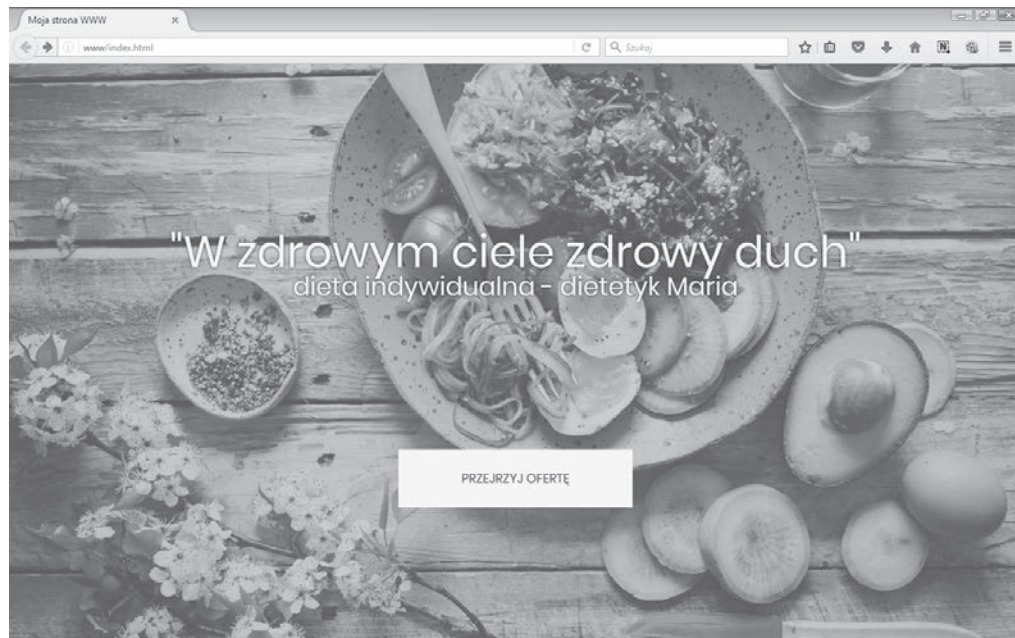
```
h1, h2 {
    margin: 0;
    padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    color: rgb(245,245,245);
    overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
    margin-top: 15%;
    font-size: 3.5em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
    line-height: 0;
    font-size: 2em;
    font-weight: normal;
    text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony p {
    margin-top: 18%;
}
#top_strony p a {
    padding: 25px 80px;
    background: rgb(245,245,245);
    color: rgb(83,62,26);
    text-decoration: none;
    transition: background .9s, color .9s;
}
#top_strony p a:hover {
    background: rgb(83,62,26);
    color: rgb(245,245,245);
}
```

Do wcześniejszej deklaracji przypisaliśmy efekt przejścia dla background oraz color, ustawiając czas przejścia na niecałą sekundę. Kolejne deklaracje z pseudoklasą hover informują przeglądarkę, jakie kolory mają zostać wyświetlone dla tła oraz tekstu przycisku.

6.4.5. Top strony w wersji mobilnej

Mając na uwadze, że coraz więcej osób przegląda stronę na urządzeniach mobilnych, musimy przygotować stronę na mniejszą rozdzielczość. Zmniejsz okno przeglądarki lub przejdź do narzędzia *Widok trybu responsywnego*, które jest dostępne w przeglądarce Firefox. Zobacz, jak wygląda strona na ekranie o rozdzielczości 360×640 px. Dlaczego akurat taka rozdzielczość? Według strony <http://www ranking.pl> jest to najczęściej wykorzystywana rozdzielczość do przeglądania internetu na

RYSUNEK 6.8. Wygląd strony po stylizacji linku

urządzeniach mobilnych. Wcześniej mówiłem, że progi do zapytań medialnych powinny być uzależnione od układania się elementów oraz czytelności treści. Jednak rozdzielczość tę możemy potraktować jako punkt wyjścia i sprawdzić, jak wygląda nasza strona. Na rysunku 6.9 pokazano widok obecnej strony w rozdzielczości 340×640 px. Widok został ustawiony w przeglądarce Firefox przy użyciu narzędzia *Widok trybu responsywnego*.

Na podstawie symulacji strony na ekranie o mniejszej rozdzielczości możemy zrobić listę elementów do poprawy i koniecznych zmian:

- zmniejszenie czcionki dla obu nagłówków;
- optymalne ustawienie wysokości wiersza dla nagłówka `<h2></h2>`;
- obniżenie nagłówków;
- uzyskanie większego odstępu między nagłówkiem a przyciskiem;
- zmniejszenie wymiarów przycisku.

Dodatkowym zabiegiem będzie ustawienie na sztywno wysokości topu strony. Zabieg ten pozwala na uniknięcie kłopotu z przeskakiwaniem tła w trakcie przewijania strony na urządzeniu mobilnym. Dodatkowo możemy przygotować mniejszy rozmiar grafiki, aby zaoszczędzić transfer internetu mobilnego, co jednocześnie spowoduje szybsze wczytanie obrazu. Otwórz grafikę w programie graficznym i zmniejsz obraz, aby jego wysokość była równa 600px. Plik zapisz pod nazwą *top_strony_mobilne.jpg* w folderze *images*.

RYSUNEK 6.9. Układ elementów strony w symulacji rozdzielczości na urządzeniu mobilnym

Dla stylów mobilnych utwórz osobny plik CSS i podpisz go *style_mobile.css*. Plik ten powinien znajdować się w tym samym folderze co plik *style.css*. Po utworzeniu pliku CSS musimy odwołać się do niego w pliku *index.html* jak na listingu 6.21.

LISTING 6.21. Dodanie drugiego arkusza stylów do pliku *index.html*

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
    <title>Moja strona WWW</title>
    <link href="https://fonts.googleapis.com/css?family=Poppins:400,700" rel="stylesheet">
    <link href="css/style.css" rel="stylesheet">
    <link href="css/style_mobile.css" rel="stylesheet">
  </head>
</body>
```

```
<header id="top_strony">
  <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
  <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
  <p><a href="#">PRZEJRZYJ OFERTĘ</a></p>
</header>
</body>
</html>
```

Arkusze stylów, w którym będziemy umieszczać style dla urządzeń mobilnych, został dodany pod arkuszem stylów, który już stworzyliśmy. W przypadku zamiany kolejności przeglądarka nie byłaby w stanie nadpisać deklaracji stylów. Otwórz plik *style_mobile.css* i wprowadź pierwsze zapytanie medialne dla rozdzielczości 768px jak na listingu 6.22. Urządzenia poniżej tej rozdzielczości można traktować jako urządzenia mobilne. Więcej o zapytaniach medialnych w podrozdziale 4.11 „Strona responsywna”.

LISTING 6.22. *Kod CSS Mobile — utworzenie pierwszego zapytania medialnego*

```
@media screen and (max-width: 768px) {
}
```


Listing zaczynający się od „Kod CSS Mobile” umieszczamy w pliku *style_mobile.css*, a kod zaczynający się od „Kod CSS” w pliku *style.css*.

Osobny plik CSS do zapytań medialnych pozwoli nam na utrzymaniu porządku w kodzie i szybsze odszukanie deklaracji, które będziemy chcieli zmienić. Pamiętaj, że plik CSS z zapytaniami medialnymi musi znajdować się poniżej podstawowego pliku CSS. Jeżeli tworzenie osobnych deklaracji dla urządzeń mobilnych jest dla Ciebie nadal niezrozumiałe, cofnij się do podrozdziału 4.11 „Strona responsywna”.

Wewnątrz nawiasów klamrowych umieścimy deklaracje umożliwiające podmianę grafiki dla elementu `<header></header>`, ustawimy stałą wysokość dla tego elementu oraz zmniejszymy rozmiar fontu dla nagłówków. Dodatkowo dla nagłówka `<h2></h2>` musimy zwiększyć wysokość wiersza, aby tekst nie nakładał się na siebie. Kod w pliku *style_mobile.css* powinien wyglądać jak na listingu 6.23.

LISTING 6.23. *Kod CSS Mobile — deklaracje mobilne dla tła topu strony oraz nagłówków*

```
@media screen and (max-width: 768px) {
  #top_strony {
    height: 600px;
    background: url(../images/top_strony_mobilne.jpg) no-repeat center;
  }
  #top_strony h1 {
    font-size: 2.5em;
  }
  #top_strony h2 {
```

```
font-size: 1.5em;  
line-height: 30px;  
}  
}
```

Zapisz wszystkie pliki i odśwież stronę w rozdzielczości 360×600 px. Teraz wygląda to znacznie lepiej, co widać na rysunku 6.10.

RYSUNEK 6.10. Wygląd strony po wprowadzeniu zapytania medialnego dla urządzeń mobilnych

Strona na urządzeniu mobilnym wygląda już dobrze. Aby upewnić się, że dopasowuje się do każdej rozdzielczości, zrób test polegający na zwiężaniu i rozszerzaniu okna przeglądarki. Według mnie elementy strony układają się dobrze niezależnie od jej szerokości. Prawdziwym testem będzie sprawdzenie strony na urządzeniu mobilnym. Jeżeli masz już serwer, możesz na nim przetestować wyniki swojej pracy. Drugim sposobem będzie zgranie wszystkiego na telefon lub tablet i uruchomienie pliku *index.html*. Zrzut z ekranu smartfona na rysunku 6.11.

RYSUNEK 6.11 Zrzut ekranu mojego urządzenia mobilnego

Porównaj wygląd elementów na ekranie o rozdzielczości symulowanej przez przeglądarkę Firefox oraz z urządzenia mobilnego — wyniki są do siebie bardzo podobne. Pozostały jeszcze trzy kwestie do poprawienia z naszej listy. Musimy nadać większy margines górny dla nagłówka `<h1></h1>` i akapitu, w którym znajduje się przycisk. Następnie zmniejszyć wymiar przycisku, aby prezentował się bardziej estetycznie. Wartości, jakie można przypisać do poszczególnych właściwości, na listingu 6.24.

LISTING 6.24. *Kod CSS Mobile — poprawienie układu elementów w wersji mobilnej*

```
@media screen and (max-width: 768px) {  
  #top_strony {  
    height: 600px;  
    background: url(../images/top_strony_mobilne.jpg) no-repeat center;  
  }  
  #top_strony h1 {  
    margin-top: 25%;  
    font-size: 2.5em;  
  }  
}
```

```
#top_strony h2 {
  font-size: 1.5em;
  line-height: 30px;
}
#top_strony p {
  margin-top: 35%;
}
#top_strony p a {
  padding: 20px 60px;
}
}
```

Zmiany, których dokonaliśmy, są zabiegami kosmetycznymi. Zwiększyliśmy tylko dwa marginesy oraz zmniejszyliśmy obszar przycisku, aby przycisk lepiej prezentował się na mniejszym ekranie. Jak widać na listingu 6.24, jeśli tworzy się stronę z myślą o działaniu na urządzeniu mobilnym, wystarczy wprowadzić kilka zmian w zapytaniu medialnym w stosunku do podstawowych właściwości. Strona po delikatnych korektach prezentuje się znacznie lepiej, co widać na rysunku 6.12.

RYСУNEK 6.12. Gotowy top strony na urządzeniu mobilnym

Skorowidz

A

- Ajax, 424
- animacje, 187
  - czas trwania, 189
  - klatki, 187
  - nazwa, 189
  - opóźnienie, 191
  - tempo, 190
  - zapis skrócony, 192
- atribut
  - checked, 80
  - class, 97
  - colspan, 57
  - controls, 84
  - disabled, 82
  - id, 66, 96
  - maxlength, 79
  - placeholder, 80
  - required, 83
  - rowspan, 59
  - selected, 81
  - src, 84
  - style, 89
  - type, 74
  - value, 82
- atributy
  - elementów formularza, 79
  - zawierające dowolny tekst, 167
  - zawierające myślnik, 168
  - zawierające określony wyraz, 167

B

- biblioteka jQuery, 373, 404
- biblioteki JavaScript, 372
- błędy, 31
- boksy z treścią, 272

C

- cień
  - elementu, 124
  - tekstu, 151
- CSS3, 213

D

- data i czas, 74
- deklaracja stylu
  - według atrybutu class, 97
  - według atrybutu id, 96
  - według znacznika, 95
- dekoracja tekstu, 143
- dodanie
  - biblioteki jQuery, 374
  - deklaracji języka, 29
  - filmu, 86
  - stylów do pliku, 93
- dokument HTML, 25
- domena, 463
- działanie menu, 376
- dziedziczenie stylów, 207

E

- edytor kodu, 17
- efekt przejścia, 155, 187
- elementy
  - blokowe, 88, 126
  - cień, 124
  - formularza, 67
    - stylizacja, 175
  - liniowe, 88
  - listy w poziomie, 162
  - rozmiar, 115
  - sposoby wyświetlania, 128

elementy

- ustawienie, 129
- właściwości, 99
- wyświetlanie, 126

email, 72

F

flash, 84

fonty, 145, 278

- niestandardowe, 147
- niestandardowe od Google, 148

formularz, 67, 339

- atrybuty elementów, 79
- lista rozwijana, 77, 185
- pobieranie danych, 411
- pola, 342, 345
  - danych, 70
  - hasła, 71
  - input, 176
  - jednokrotnego wyboru, 76
  - wielokrotnego wyboru, 74
  - wieloliniowe, 68, 175
  - wyboru, 177

- przesyłanie danych, 83
- przyciski, 78, 185
- pseudoklasa focus, 186
- tworzenie, 67
- w wersji mobilnej, 359
- wprowadzanie danych, 72

FTP, 464

G

gradient

- liniowy, 107
- radialny, 109

grafika jako tło, 110, 111

grupowanie selektorów, 164

H

hosting, 463

HTML5, 213

I

identyfikator, 163

ikony, 278

informacja o przesyłaniu danych, 438

instalowanie serwera XAMPP, 405

J

JavaScript, 371, 404

jQuery, 373, 404

- działanie menu, 376
- pobieranie danych, 419
- walidacja pól, 420

K

klasa, 163

klatki animacji, 187

klucz API, 327

kod

- HTML, 402
- JavaScript, 402

kodowanie polskich znaków, 28

kolor tekstu, 141

kolory, 99

- format dziesiętny RGB, 100
- format szesnastkowy RGB, 100

komentarze, 98

konfigurator stylów, 19

kontener uniwersalny, 53

kotwica, 64

krój pisma, 146

L

linki

- dla nawigacji, 241
- stylizacja, 153, 244

listy

- nieuporządkowane, 40, 160
- rozwijane, 77, 185
- stylizacja, 159
- uporządkowane, 39, 41, 159
- wyboru, 79
- zagnieżdżone, 40

M

mapa Google, 325
 w wersji mobilnej, 339
 margines, 120
 wewnętrzny, 123, 163
 zewnętrzny, 120
 marker, 333
 media queries, 195, 198
 menu
 górne, 357
 nawigacyjne, 239, 246
 użycie jQuery, 376
 w wersji mobilnej, 249, 384
 meta
 tagi, 30
 viewport, 194
 metoda
 get, 415
 post, 415
 multimedia, 84

N

nadpisywanie stylów, 206
 nagłówki, 220
 nad tekstem, 32
 nawigacja, 239
 nazwa
 atrybutu, 166
 elementu, 163
 Notepad++, 18

O

obramowanie, 102
 dowolnej krawędzi, 104
 szerokość, 103
 zaokrąglone narożniki, 105
 zapis skrócony, 104
 zmiana grubości, 103
 obrazy responsywne, 313
 oddzielenie kodu, 402
 odstępy między
 akapitami, 34
 znakami, 142
 odsyłacz do strony, 60, 61
 odtwarzacz
 audio, 84
 wideo, 85

oferta, 259
 w wersji mobilnej, 291

P

PHP7, 405
 pobieranie danych, 411, 431
 przesyłanie danych, 415
 wysyłanie danych na adres e-mail, 454
 pierwsza strona WWW, 25
 pierwszeństwo stylów, 206
 pliki
 CSS, 92
 dodanie stylów, 93
 komentarze, 98
 podgląd kodu, 99
 tworzenie, 92
 PHP, 409
 pochylenie, 37
 podgląd kodu, 30, 99
 podkreślenie, 37
 pogrubienie, 37
 pole
 danych, 70
 formularza, 342
 hasła, 71
 input, 176
 jednokrotnego wyboru, 76
 typu email, 72
 typu number, 72
 typu range, 74
 typu tel, 72
 wielokrotnego wyboru, 74
 wieloliniowe, 68, 175
 wyboru, 177
 połączenie FTP, 465
 poprawianie błędów, 32
 powielanie tła, 112
 pozycjonowanie, 130
 absolute, 132
 fixed, 136
 relative, 131
 static, 131
 program
 Notepad++, 18
 Total Commander, 466
 XAMPP, 406
 przedrostki przeglądarek, 209
 przeglądarki internetowe, 17, 213

przesyłanie

danych w tle, 415

znaków specjalnych, 437

przezroczyste tło, 110

przycisk formularza, 185, 353

przyciski, 78

pseudoklasa

first-child, 173

first-of-type, 172

focus, 186

nth-child, 171

nth-of-type, 168, 173

only-child, 175

only-of-type, 173

R

reset stylów przeglądarki, 203

responsywne obrazy, 313

rodzaj pozycjonowania, 130

rozmiar

cienia, 127

elementu, 115

fontu, 141

grafiki w tle, 110

zdjęcia, 43

rozmieszczanie elementów blokowych, 126

S

sekcje strony, 218, 260, 303, 340, 364

selektor

atrybutu, 166

dziecka, 165

potomka, 164

rodzeństwa, 165

wybranego elementu, 168

serwer, 463

XAMPP, 405

skrypt PHP, 409

sposoby wyświetlania, 128

stan linku, 153

stopka strony, 363

w wersji mobilnej, 366

strona responsywna, 192

styl

font-size, 89

fontu, 145

obramowania, 102

w części HEAD, 90

w pliku CSS, 92

w znacznikach, 89

style domyślne przeglądarki, 204

stylizacja

elementów formularza, 175

fragmentu tekstu, 141, 152

linków, 153, 244

list, 159

listy nieuporządkowanej, 278

treści, 311

szerokość obramowania, 103

szkielet dokumentu HTML, 25

Ś

środkowanie

nawigacji, 242

zawartości strony, 261

T

tabela, 54

podział, 55

scalanie komórek, 57

tytuł, 57

technologia

Ajax, 424

flash, 84

tekst

alternatywny, 44

pochylenie, 37

podkreślenie, 37

pogrubienie, 37

stylizacja, 141, 311

tło

kolorowe, 106

obrazkowe, 110

powielanie, 112

przezroczyste, 110

ustawianie, 113

z gradientu, 107

top strony, 217

w wersji mobilnej, 232

Total Commander, 466

połączenie FTP, 465

treść, 33

tworzenie

formularza, 67

przycisku, 229

strony, 215

dodanie biblioteki jQuery, 374
 dodanie markera, 333
 dodanie nagłówków, 220
 działanie menu, 376
 fonty jako ikony, 278
 formularz kontaktowy, 339
 formularz w wersji mobilnej, 359
 klucz API, 327
 linki dla nawigacji, 241
 mapa Google, 325
 mapa Google w wersji mobilnej, 339
 menu nawigacyjne, 239
 menu w wersji mobilnej, 249, 384
 miejsce na pola formularza, 342
 miejsce na treść, 307
 oferta, 259
 oferta w wersji mobilnej, 291
 okienka z ofertą, 268
 pliki strony, 216
 pola formularza, 345
 projekt, 215
 przycisk formularza, 353
 przyciski, 229
 responsywne obrazy, 313
 sekcje, 218, 260, 303, 325, 340, 364
 stopka, 363
 stopka w wersji mobilnej, 366
 stylizacja linków, 244
 stylizacja nagłówka, 305
 stylizacja treści, 311
 środkowanie nawigacji, 242
 środkowanie zawartości, 261
 top strony, 217
 top strony w wersji mobilnej, 232
 tytuł działu, 265
 w wersji mobilnej, 319
 widoczność menu, 358
 wypełnienie boków, 272
 wyświetlenie mapy, 327
 zasady, 215
 zmiana stylu mapy, 336
 tabeli, 54

U

układ elementów, 273
 usuwanie znaczników HTML, 435

W

waga fontu, 145
 walidacja pól, 420
 wartość atrybutu zaczynająca się od, 167
 web design, 214
 właściwości elementów, 99
 wstawianie zdjęcia, 42
 wybór ikon, 279
 wyrównanie tekstu, 143
 wysokość wiersza, 142
 wyświetlanie

- elementów, 126
- znaków specjalnych, 34

 mapy, 327

X

XAMPP, 405

Y

YouTube, 86

Z

zagnieżdżanie list, 40
 zaokrąglone narożniki, 105
 zapis pliku do dokumentu, 26
 zapytania medialne, 195
 zawartość atrybutu, 166
 zdjęcia, 42

- rozmiar, 43
- wstawianie, 42

 zmiana stylu

- mapy, 336
- nagłówka, 305
- po atrybucie, 185

 znacznik

- <a>, 60
- <article>, 46, 307
- <aside>, 47
- <audio>, 84
- <button>, 78
- <caption>, 57
- <details>, 49
- <div>, 53
- <figure>, 50
- <footer>, 48

znacznik

- <header>, 46, 218
- <input>, 70
- <meta>, 194
- <nav>, 45
- <option>, 77
- <p>, 283
- <script>, 329, 402
- <section>, 47
- <select>, 77
- <source>, 84
- <style>, 91
- <summary>, 49
- <tbody>, 55
- <textarea>, 68, 69
- <thead>, 55
- <title>, 93
- <video>, 85

znaczniki

- deklaracja stylu, 95
- kolejność otwierania, 38
- semantyczne, 45, 49
- usuwanie, 435
- zamykanie, 38
- znaki specjalne, 34, 36, 437
- zwijanie tekstu, 161

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Stron internetowych jest w sieci bardzo dużo i z każdym dniem ich przybywa. Obecnie każda firma i wiele prywatnych osób chce lub wręcz musi mieć w internecie przynajmniej prostą wizytówkę. Nic zatem dziwnego, że w portalach firm rekrutujących pracowników aż roi się od ofert dla ludzi tworzących serwisy, a profesjonalści z doświadczeniem w tej dziedzinie mogą liczyć na naprawdę niezłe zarobki. Może i Ty chciałbyś dołączyć do tego grona, ale nie masz odpowiedniej wiedzy? A może obawiasz się, że na przeszkodzie stanie Ci brak ukończonych studiów informatycznych? O nic się nie martw, po prostu zacznij lekturę!

Książka *Zawód front-end developer. 11 kroków do zostania webmasterem* bezboleśnie wprowadzi Cię w świat tworzenia stron internetowych. Dzięki niej szybko przyswoisz podstawowe pojęcia branżowe i informacje niezbędne, aby rozpocząć przygodę z tą branżą oraz dołączyć do elitarnego grona rozchwytywanych specjalistów – autorów stron WWW. Poznasz warsztat pracy zawodowca, nauczysz się języka HTML5 i dowiesz się, jak tworzyć profesjonalne arkusze stylów CSS3. Odkryjesz możliwości, jakie oferują JavaScript i jQuery, a także zapoznasz się z podstawami języka PHP7. Dowiesz się też, jak zaprojektować i zbudować atrakcyjny serwis WWW oraz umieścić go w internecie.

- Wyposażenie warsztatu pracy
- Język HTML i tworzenie kodu strony
- Najważniejsze znaczniki i konstrukcje języka HTML
- Osadzanie treści multimedialnych na stronie
- Zastosowanie arkuszy stylów CSS3
- Formatowanie elementów graficznych i tekstowych
- Zasady tworzenia responsywnych stron WWW
- Projektowanie i budowanie stron oraz ich składników
- Korzystanie ze skryptów i z bibliotek
- Zastosowanie języka PHP7
- Publikowanie strony w internecie

Tworzenie stron WWW? Z tą książką to nic trudnego!

Helion 	
	helion.pl
	HELION SA ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel.: 32 230 98 63 helion@helion.pl

Sprawdź nasze szkolenia!

SZKOLENIA

AKADEMIA IT & BUSINESS

WWW.SZKOLENIA.HELION.PL

KOD KORZYŚCI
Sięgnij po więcej! ▶

ISBN 978-83-283-3885-2

INFORMATYKA W NAJLEPSZYM WYDANIU

Cena: 79,00 zł